

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין מדר רבינו הגאון

עין מ"ט אישעו. ישראל עליה הלא מן הנסתרות היא: **הטא ישרא**. מדלל אמר 'הטא העם' עדיין שם קדושתם עליהם: **פילגי**. אורטיילי"א: **מושך בערלה**. משך את עור אמתו תמיד עד שנשתרבה וביטחה את רגלי הגיד כדי שלא יראה מהול: **פשיטא**. הא ר' אליעזר גופיה אמר דעבר על כל תורה אור

דנסתרות משעברו ונגלות לעולם אמר ליה רבי נחמיה וכו' ענג על הנסתרות והלא כבר נאמר עד עולם וכו' קאי עד עולם הנסתרות ע"כ יש להשוות בדלותו ענין דקאי אנגלות קאי הנסתרות דמסתמא קאי בשום אס' איתא דקאי אחריווייהו אלא ודאי לא קאי הנסתרות כלל שזו היא הסברא דלא מיענשי אחריו עניייהו לעולם ולא כתיב נסתרות אלא להקיש להו נגלות דכסא שלא ענג על הנסתרות קודם שעברו שזיה הסברא כן לא ענג על הנגלות ולהכי איתא היקש ונקודה דאי לא נקודה ה"א דלחכי היקש דלא מיענשי ענגשא רבא אבל זוטא מיענשי לפי שהיה להם למחות קמ"ל נקודה דלא מיענשי כלל ולפי' נקודה דעיי"ן לא יתישב לר' נחמיה:

עבן מאי מעמא אינונשי? משום דהו ידעי ביה אשתו ובניו, **הטא ישרא**: אמר רבי אבא בר זבדא אע"פ שחמא, ישראל הוא אמר ר' אבא היינו דאמרי אינשי 'אמא דקאי ביני דילפי, אמא שמויה ואמא קרו ליה' וגם עברו את בריתו אשר צויתי אותם וגם לקחו מן החרם וגם נבגו וגם פחשו וגם שמו בכליהם" אמר ר' אילעא משום ר' יהודה בר מספרתא **מלמד** שעבר עבן על חמשה חומשי תורה שנאמר חמשה ג' ואמר רבי אילעא משום רבי יהודה בר מספרתא **עבן** מושך בערלתו היה כתיב הכא 'וגם עברו את בריתו' וכתיב התם 'את בריתו הפר', פשיטא? מהו דתימא **מלמד** במצוה גופיה לא פקד קמ"ל; וכי עשה נבלה בישראל "א"ר אבא בר זבדא **מלמד** שבעל עבן נערה המאורסה: כתיב הכא 'וכי עשה נבלה' וכתוב התם 'כי עשתה נבלה בישראל' פשיטא? מהו דתימא כולי האי לא פקד בפשיטא קמ"ל, **בבבא** אמר דיניה כנערה המאורסה דבסקילה, אמר ליה ריש גלותא לרב הונא כתיב 'ויקח יהושע את עבן בן זרח ואת הכסף ואת האדרת ואת לשון הזהב ואת בניו ואת בנותיו ואת שורו ואת חמורו ואת צאנו ואת אהלו ואת כל אשר לו' אם הוא חמא, בניו ובנותיו מה חמא? אמר ליה ולישמעוך אם הוא חמא כל ישראל מה חמא? דכתיב 'וכל ישראל עמו' אלא לדרותן ה"נ כדי לדרותן, וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים" בתרתי? אמר רבינא הראוי לשריפה לשריפה, הראוי לסקילה לסקילה 'וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף' רב אמר איצטלא דמילחא ושמואל אמר סבבא דצריפא. ויציקים לפני ה' אמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

הצורה: לא פקד. לא הפקיר עלמו כל ק: **כנערה המאורסה**. כתיב "כי עשתה נבלה בישראל: **פולי פלי**. ר"ע לשמים, ור"ע לבריות-לכ"ס את משפחה ולאסרה על בעלה: **דיניש כנערה המאורסה**. נלטו לסקלו: **לרדופן**. שיראו את קלקולו ויזכרו בעמלן ולא יוכיפו למעול בחרם: **הרלוו לשריפא**. כסף והבז ובגדים: **הרלוו לסקילא**. הוא, שורו, ובהמותיו וקנס היה לרדות את האחרים: **איצטלא דמילחא**. סליח של אמר נקי בן יומי *שמכנין אותו למילת מלבישים לבוש שלא יתלכלך ממנו: **סבבא דצריפא**. לבוש צריף שקורין אלונים: **זו פשט**. כשהיה לר"ד יושב לבקש רחמים על ישראל היה מדבר **בגשון רבה**. פילגוס. דין: **והו סואלנו**. ולואי שהולט ליטב ולא לעבד את הירדן משמע טוב היה לנו שלא לקיים מותקן שאמרת לנו קום עבד את הירדן: **קום לך** משך ומידך היתה זאת להם שאף שבזיך נענשו שלא קיימת את דברי: **ריחקס ששים מיל**. הר גרויס ורע עיבל רחוקים ששים מיל מן הירדן במסכת סוטה (דף לו.) ושם הקימו את האבנים: **כן ענג יושע**. מקרא כחוב כן ולא יפה דרש רבי שלא שיהושע ענה: **אפס גרמס לפס**. שלא היה לך לחזור עליהם: **ביות יריחו** ויניעו דקאמר לנו בני. רק שללה ובהתמה הכוונ= שלא חמרימם עור: **סיכי עביד**. דמשמחה להם בלילה דכיון דאמר לו הלט אתה אם ללרעו (יהושע ה) מכלל דלינה הוא דאי בימחא וכי לא היה מכיר בין שרי ישראל לשרי אומות העולם: **שפא שד טוא**. ואין מולחין שם שמים על המזיק, 'שלוש' שם שמים הוא שנאמר (שופטים ו) ויקרא לו ה' שלום' וכ"ש שאין משמחה דדומה כמשמחה לשעיריים: אמר

סמכנין בו מילת

מלשון חמא ישראל אע"פ שחמא ישראל קרי ליה חמא בני ישראל מן הדם רע כדכתיבו בפרק לולב הגזול, וגם עברו את בריתו וגם לקחו מן החרם וגם נבגו וגם פחשו וגם שמו בכליהם ה' נם. מלמד שעבר על חמשה חומשי תורה, א"ל ריש גלותא לרב הונא עבן חמא בניו ובנותיו מה עשו שלקחו ירושע. א"ל ולישמעוך כל ישראל מה חמא, אלא לדרותם. כלומר לייסורם כדכתיב וכל ישראל יושעו ויראו. כתיב וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים תרתי עבר ברזא אבן רבינא כגון בגדים וכלי בשריפה בעלי חיים בסקילה. כתיב ויציקים לפני ה' מלמד שחבטם עמר ואבן רבון כל העולמים על זה יפלו רובה של סנהדרין, אמר רב הונא ידבר רש זה משה רבינו ועשירי עינה ענת זה ירושע ושאר ולו הולטו ונשב בעבר הירדן ואסיקנא האי דנבל ירושע קמי המלך אבי בילה משום דאמר ליה אני שר צבא ה' ענת באתי. ונסיירי דלא נספיק השיריים שם שמים לבטלה שאילו כן אמר לאדם לחת שלום לחבירו בלתי שסא שר הוא ונמצא

הוא חמא, בניו ובנותיו מה חמא? אמר ליה ולישמעוך אם הוא חמא כל ישראל מה חמא? דכתיב 'וכל ישראל עמו' אלא לדרותן ה"נ כדי לדרותן, וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים" בתרתי? אמר רבינא הראוי לשריפה לשריפה, הראוי לסקילה לסקילה 'וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף' רב אמר איצטלא דמילחא ושמואל אמר סבבא דצריפא. ויציקים לפני ה' אמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

שחן בני אדם מוניין דשכיחי שם שדים אפי' ביום כוההו דפי' בתרא דבימות (דף קכ.) וס' שעלה להר אבל בעיר אפילו בלילה לא חיישין דאי לא הכי הו"ל אדם טהון שלום לחבירו בלתי שסא שר הוא ונמצא בלילה, והלא דלא משני הכא דחזו לה בבואה דכבושה כדמשני (ביבמות סס) משום דאין כבושה ניכרת בלילה: הא

הוא חמא, בניו ובנותיו מה חמא? אמר ליה ולישמעוך אם הוא חמא כל ישראל מה חמא? דכתיב 'וכל ישראל עמו' אלא לדרותן ה"נ כדי לדרותן, וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים" בתרתי? אמר רבינא הראוי לשריפה לשריפה, הראוי לסקילה לסקילה 'וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף' רב אמר איצטלא דמילחא ושמואל אמר סבבא דצריפא. ויציקים לפני ה' אמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

לא נאמר אלא בשלשים וישה איש אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כנגד רובה של סנהדרין אמר רב נחמן רב מאי דכתיב 'תתנונים ידבר רש ועשיר יענה עוות' תתנונים ידבר רש זה משה ועשיר יענה עוות זה יהושע, מאי מעמא אילימא משום דכתיב 'ויציקים לפני ה' ואמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

לא נאמר אלא בשלשים וישה איש אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כנגד רובה של סנהדרין אמר רב נחמן רב מאי דכתיב 'תתנונים ידבר רש ועשיר יענה עוות' תתנונים ידבר רש זה משה ועשיר יענה עוות זה יהושע, מאי מעמא אילימא משום דכתיב 'ויציקים לפני ה' ואמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

לא נאמר אלא בשלשים וישה איש אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כנגד רובה של סנהדרין אמר רב נחמן רב מאי דכתיב 'תתנונים ידבר רש ועשיר יענה עוות' תתנונים ידבר רש זה משה ועשיר יענה עוות זה יהושע, מאי מעמא אילימא משום דכתיב 'ויציקים לפני ה' ואמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

לא נאמר אלא בשלשים וישה איש אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כנגד רובה של סנהדרין אמר רב נחמן רב מאי דכתיב 'תתנונים ידבר רש ועשיר יענה עוות' תתנונים ידבר רש זה משה ועשיר יענה עוות זה יהושע, מאי מעמא אילימא משום דכתיב 'ויציקים לפני ה' ואמר רב נחמן בא וחבטם לפני המקום, אמר לפניו רבשיע על אלו תיהרג רובה של סנהדרין דכתיב 'ויכו מהם אנשי העי בשלשים וישה איש' ותניא שלשים וישה ממש דברי ר' יהודה אמר לו ר' נחמיה וכי שלשים וישה היו והלא

כ"ז קבל:

מלי יח

ל"ג דבתיב

לקמן ס:

כמדבר ה'

יושע ז'

שמות ה'

יושע ז'

ס' יא

ס' ז'

מגילה ג: ע"ג